

MALMÖ HÖGSKOLA

ISSN 1652-7224 ::: Publicerad den 29 augusti 2007

Utskriftsvänlig pdf-fil

Läs mer om idrott och medier på idrottsforum.org

I år är det 30 år sedan Torsten Tegnér dog. Han föddes 1888, sonsons sonson till Esaias Tegnér; hans mamma hette Alice Tegnér och är känd av generationer svenska barn för sina visor, till exempel *Mors lilla Olle i skogen gick*. Efter en kort men framgångsrik elitidrottskarriär som bandyspelare och spjutkastare köpte Torsten Tegnér 1915 tidningen *Idrottsbladet*, varmed inleddes ett långt, spännande och viktigt kapitel i svensk idrottsjournalistik, och Torsten blev från och med den dagen T.T. med det idrottsintresserade svenska folket. 30 år efter sin död väcker han fortfarande intresse. 2001 bildades Torsten Tegnér-sällskapet, 2006 lades den första doktorsavhandlingen som behandlar T.T. fram, och i år utkom, med sällskapet som tillskyndare, boken *T.T. på språng: En vänbok om Torsten Tegnér*, med Arne Argus som redaktör. Eva Queckfeldt, opponent på **Rolf Haslums Tegnér-avhandling**, har läst boken för vår räkning. Hon konstaterar att bokens bidrag spänner över tid och rum och varierande aspekter på T.T.:s liv och verk. För den som inte tidigare haft möjlighet att möta en av svensk idrottsjournalistikens stora ger denna idrottshistoriskt betydande samling texter ett gyllene tillfälle till närmare bekantskap.

Ny bok om Torsten Tegnér

Eva Queckfeldt

Historiska institutionen, Lunds universitet

Arne Argus (red)

T.T. på språng: En vänbok om Torsten Tegnér

176 sidor, inb., ill.

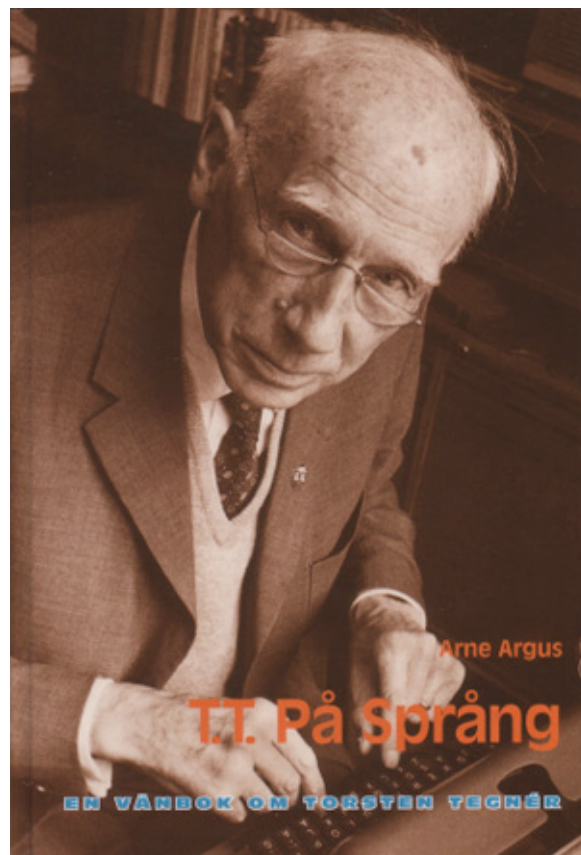
Linköping: Hedéns 2007

ISBN 978-91-631-9944-8

"Tegnér, Torsten, signaturen T.T. (1888 – 1977), sportjournalist, idrottsledare? Sina största insatser gjorde T. som sportjournalist?" står det i Nationalencyklopedin. Antagligen är det ungefär detta de flesta, som över huvud taget vet vem T.T. var, känner till. En gång en av de stora inom svensk idrottsjournalistik är T.T. troligen tämligen obekant för de som är yngre än 50 eller 60 år.

Detta hindrar inte att T.T. ännu kan vara aktuell och att det fortfarande, 30 år efter hans död, finns kvar en stor vänkrets och beundrarskara. 2001 bildades till exempel "Torsten Tegnér-sällskapet". Det är detta sällskap som, under tidningsmannen och författaren Arne Argus ledning, nu i vår kommit ut med en så kallad vänbok till Torsten Tegnér, *T.T. på språng! En vänbok om Torsten Tegnér*

Som det skall vara i en vänbok består den här av ett stort antal artiklar om huvudpersonen, T.T., författade av personer vars väg på ett eller annat sätt korsats av Torsten Tegnér. I en mosaik av olika berättares bitar framträder bilderna av T.T., "Den flitige idrottsgiganten" som Arne Argus, bokens utgivare, skriver i en inledande artikel.

TT var en på många sätt märklig man, en person som i närmare 75 år på ett eller annat sätt ägnade sig åt idrotten. Han kom från en högborgerlig familj, hans pappa var ämbetsman, f.ö. sonsons son till skalden Esaias Tegnér, hans mamma var Alice Tegnér, hon som skrivit bland annat *Mors lille Olle* och *Sov du lilla vide ung* – barnvisor som fortfarande sjungs.

T.T. blev, vilket troligen inte helt gillades i familjen, tidigt tidningsman och då givetvis med inriktning mot idrott. T.T. var fanatiskt idrottsintresserad. En gång hade han också varit en aktiv idrottsutövare, på elitnivå i bandy och spjutkastning. Mera känd blev han emellertid som journalist och tidningsägare. Mellan 1915 och 1957 ägde han tidningen *Idrottsbladet* (IB) samtidigt som han var dess chefredaktör. Därefter fanns han kvar som skribent – det var inte förrän 1967 som han definitivt, 79 år gammal, lämnade tidningen.

I *Idrottsbladet* refererade och kommenterade T.T. inte bara idrott. Där bedrev han också, särskilt i sin egen spalt ”På språng”, ett ”folkfostringsprojekt”. Han förde fram sina tankar och värderingar, inte bara om idrott utan också om kultur och politik, om människor han mött och om sin egen vardag. T.T. verkade, skriver Stockholmshistorikern Rolf Haslum i boken, ”alltid ha utgått ifrån att allt han skrev var intressant för läsarna.”

T.T. var en stark personlighet, en levnadskonstnär och excentriker utan like men också en dominant egocentriker av stora mått. Hans sätt att skriva sina krönikor var, milt sagt, personligt, hans handstil (han skrev aldrig på maskin utan författade sina krönikor och reportage för hand, oftast liggande i sängen) nära nog oläslig, hans sätt att anställa sin personal och handskas med tidningens ekonomi i många fall helt absolutistiskt – makten utgick från enbart från honom.

De som lägger fram denna bild av T.T. är en skiftande skara. Några av artiklarna är helt klart skrivna för länge sedan. Så finns t.ex. material från ”Kar de Mumma”, Karl Gerhard och ”Jolo” (kanske de också glömda av en yngre generation). Här finns emellertid också nästan helt rykande färskt material. Bokens utgivare, Arne Argus, skriver om T.T. som ”Levnadskonstnär och läromästare”, Jan Lindroth, professor emeritus i historia vid Stockholms universitet berättar om hur T.T. dök upp som extraopponent när Jan Lindroth disputerade 1974. T.T. tog över akten och bl.a. handgripligen demonstrerade att de ”lingjaner” som påstått att testiklarna kom i kläm när sprinterlöpare kurar ihop sig inför start hade fel. 85 år gammal antrade T.T. podiet och intog startställning!

Henning Sjöström, numera välkänd advokat, skildrar hur han, tack vare idrotten, kunde få hjälp av T.T. med ett lån så han kunde läsa vidare. Tommy Engstrand berättar hur han ”snabbanställdes” som journalist på *Idrottsbladet* osv.

Rolf Haslum – som disputerade 2006 på avhandlingen *Idrott, borgerlig folkfostran och frihet, - Torsten Tegnér som opinionsbildare 1930-1960*, en avhandling som f.ö. också recenseras i boken av massmedieprofessorn Lars-Åke Engblom – lägger i sitt bidrag fram en av de få mörka nyanserna till den annars så ljusa bilden av T.T. ”Hur var familjelivet?” frågar Haslum. För en egocentriker som T.T. tycks det inte ha funnits någon större plats för familjen, hustru och fyra barn.

Nu finns familjen också med i vänboken: Här finns bidrag om och av hans båda söner, Björn och Leif, och T.T.:s hustru, Stina, omnämns med värme av flera av författarna.

Sammanfattningsvis: I *T.T. på språng* får alla vi som inte direkt mött T.T. eller ens läst hans krönikor tillfälle att möta en av svensk idrottsjournalistikens stora. En originell person, en man med många sidor, en man som förtjänar att bli ihågkommen av alla som intresserar sig för svensk idrottshistoria.

© Eva Queckfeldt 2007

Köp boken från Arne Argus, Drottninggatan 2, 582 25

Linköping. Telefon/telefax: (+46) 013-10 35 10